

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 319

Duben 1982

Charta 77 píše otevřený dopis světovým mírovým hnutím

Ivan Medek poslal z Vídně tuto zprávu: Jeden z posledních dokumentů Charty 77 z 29. března 1982, se formou otevřeného dopisu obrací na světová mírová hnutí. Dr. Radim Palouš, Anna Marvanová a Ladislav Lis, dostávají od čs. občanů a od světových mírových hnutí řadu dotazů a podnětů k otázkám ohrožení míru ve světě. Na to odpověděli: "... Chceme znovu zdůraznit, že pocítujeme vážnost situace a že oceňujeme význam mírového hnutí řadových občanů. Jakožto podpisovatelé dokumentu, který se staví za dodržování lidských práv, jsme si vědomi, že bez mírové koexistence je jedno ze základních lidských práv - právo na život - ohroženo.

Jsme však toho názoru, že mír je nedělitelný. Zabezpečit mír vyžaduje vyloučit násilí a hrozby a zajistit respektování práva národů v mezinárodních vztazích, jako skoncovat s násilím a bezprávím uvnitř státu, a zabezpečit respektování práv člověka a občana státní mocí v každé zemi - t.j. lidské svobody a důstojnosti, co do přesvědčení, víry, shromažďování, projevu a pod. Připomínáme, že existují hodnoty, za něž se lidský život obětuje a nejednou obětoval.

Nedomníváme se, že lze věřit v opravdovost mírových snah, kde jsou potlačována základní lidská práva, či kde se k takovému potlačování mlčí, nebo kde se dokonce schvaluje. Nezapomínejme, že se ve jménu míru páchaly a páchají i mnohé nedobré činy. Na př. v roce 1938 Dalladier a Chamberlain ustoupili Hitlerově a Mussoliniho nátlaku, umožnili další rozpínavost totalitních režimů a přispěli tak ke vzniku II. světové války - a to vše ve jménu zachování míru v Evropě, kde to prohlašovali nejen sami, - ale pak byli oslavováni nejednými novinami, ale i velkou částí veřejného mínění svých zemí.

Jsme přesvědčeni i o tom, že jen úzké spojení a vzájemná nezávislost mírového soužití i spolupráce, s důsledným respektováním norem lidského soužití, základních práv a svobod, lidské důstojnosti a morálních hodnot - je jedinou cestou, kterou lze mírové hnutí důrazně a účinně vyjadřovat a uskutečňovat.

Jakkoliv chápeme vyjimečnost aktuálního ohrožení - vřdyt' po válkách v minulosti bylo možno očekávat nějaký život, tentokráté nikoliv - teprve v souvislosti se všemi lidskými právy je mír tím, co není eventuálně jen momentální strategie mocných nebo naivním přáním těch, kteří se za každou cenu chtějí držet života, bez ohledu na lidskou odpovědnost k hodnotám, jež život přesahují.

Jako signatáři Charty 77, ale jako obyvatelé Evropy, jejíž civilizace se od antického Řecka, křesťanství - krom mnoha vin - vyznačuje také i smyslem pro tuto lidskou odpovědnost a povolanost, jsme zavázáni neopouštět základní požadavky lidských práv, k nimž takto - a jen takto - patří i právo na život a tedy mírové úsilí.

Vzhledem k tomu, že ohrožení v Evropě a na světě je aktuální, a že oficiální společenské struktury mohou být za věci mírových aktivit podezírání z přílišné vázanosti na ty či ony

postupy v rámci politických či mocenských seskupení, soudíme, že by se těmito otázkami měla zabývat neoficiální občanská iniciativa. Měli jsme již příležitost k výměně názorů s některými představiteli na mírové hnutí různých zemí a zaměření, a uvítáme další - i setkání s tímto smyslem a obsahem . . .". -afa-

"Afghanistan Day"

Po slavnostním vyhlášení prezidentem Reaganem "Dne Afghanistanu" v Bílém Domě 10. března a s tím spojeným briefingem na State Departmentu o otázkách zahraniční politiky USA - o čemž jsme již referovali - vlastní "Afgánský Den", v neděli, 21. března, se ve Washingtoně vyznačoval demonstrací v blízkosti sovětského velvyslanectví na 16. ulici a shromážděním u Washingtonova památníku. Přítomni byli také zástupci různých etnických skupin, které mají vztah ke střední a východní Evropě.

Odpoledne se pod záštitou presidenta Reagana a "Afghanistan Day Committee", jehož členy byli bývalí presidenti Spojených států, Jimmy Carter, Gerald Ford a Richard M. Nixon a bývalí ministři zahraničních věcí, Cyrus R. Vance, Henry A. Kissinger, Edmund S. Muskie a Dean Rusk, za předsednictví býv. ministra zahr. věcí Williama P. Rogerse, v Opera House v Kennedy Center, konala komemorační vzpomínka na trpící lid Afghanistanu. Slavnostní projev měl Vice-President Spojených států, George Bush. Komemorace v Kennedy Center se zúčastnili vyslanci různých států, členové americké vlády a kongresu a další pozvaní hosté. President Reagan také - mimo výše uvedeného - zasvětil třetí let vesmírné loď (Space Shuttle) "Columbia" kurážnému lidu Afghanistanu. -afa-

"HEARINGS" kongresní Helsinské komise

Před kongresní Helsinskou komisí vypovídali dne 23. března t.r. velvyslanec USA a vedoucí americké delegace na konferenci v Madridu, Max Kampelman a Deputy Undersecretary of State for Political Affairs, Lawrence S. Eagleburger. Oba zástupci americké vlády podávali referát o právě skončeném jednání madridské konference, která byla odročena do 9. listopadu t.r. v důsledku nezměněné situace v Polsku po vyhlášení stanného práva. Z výpovědi bylo zřejmé, že madridská konference se vyznačovala jednotou západních delegací a delegací z neutrálních nebo neanagažovaných států jak před vyhlášením stanného práva v Polsku, tak zejména po této tragické události. I za této změněné mezinárodní situace byla věc čs. chartistů a porušování lidských práv v Československu nejen na pořadu jednání konference, ale i předmětem bilaterálních rozhovorů různých delegací. -afa-

SJEZD ČSNRA
22.-23. května

v budově ČSA - Riverside Dr. a Harlem Ave.
Berwyn, Ill. 60402

VĚSTNÍK

April 1982

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$4.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Duben 1982

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$4.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon:

656-1117

Vladimír Škutina: Jed'te se dát zavřít!

Blíží se turistická sezóna a tisíce českých a slovenských exulantů míří na výlet do Československa. Chtějí následovat československé zlato, které americká vláda předala Komunistické straně Československa a Komunistická strana Československa zlato přijala. Do trezorů. Naivně se domnívají, že když za urovnání vztahů zaplatili dr. Husákovi pár tisíc dolárků či marek na vylepšení životní úrovně jeho drůbežářského velkochovu a na kolenou jej poprosili, že už budou hodní, budou spolehlivě udávat nehodné emigranty a už nikdy podruhé neopustí rodnou komunistickou klec, že jim bude milostivě otevřena brána do bolševického ráje. Tam i zpátky.

Katastrofálně se však mýlí. Rozdíl mezi československým zlatem a upravenci je - jak by odpovědělo Radio Jerevan - v principu. Zatím co zlatu byla náruč a tím i brána otevřena bezvýhradně a nadšeně, v případě upravenců je to sázka do loterie. Něco jako ruská ruleta. Zaplatíte pár tisíc dolárků či marek za upravení poměrů, ale úředník na čs. zastupitelském úřadě vám stejně nemusí vizum dát. A ani není povinen sdělit důvody. Těch případů je bezpočet. Upravenec Malý z Německa je jen jeden z nich.

Stejně je to s cestou nazpět. Tedy - nazpět z bolševického ráje do prokleté kapitalistické bídy. Zatím co československému zlatu se už nikdy nepodaří vyklouznout z pevně uzavřených komunistických trezorů, u upravenců záleží na okolnostech. A na momentálních potřebách orgánů ministerstva vnitra Československé sovětské republiky.

Jiří Hohl již měl německé občanství. Ale ještě nebyl vyvázán z občanských svazků s Husákovým chovem. Jeho rodiče už zbavení československého občanství byli. Všichni tři jeli navštívit své příbuzné a známé do Brna. Jiří se už do nového domova ve Stuttgartu nevrátil. Byl v kavárně brněnského hotelu International zatčen a obviněn z napomáhání k nedovolenému přechodu hranic. V kapse jeho saka byla nalezena jakási adresa, kterou v životě neslyšel. O existenci toho papírku v kapse neměl ani potuchy. Taky se o tom pak už nikdy nemluvalo. Jakoby nic. Jiří Hohl byl odsouzen na třináct a půl roku vězení podle paragrafu 105 trestního zákona. Pro vyzvědačství. Dodnes nikdo neví, co se pod pojmem vyzvědačství v případě Jiřího Hohla rozumělo. Vyzvědačství je přece přísně tajná záležitost - račte chápat. Všechno přísně tajné. Jen třináct a půl roku kriminálu se neutajilo. Paragraf 105 je natolik tajný, že Jiřího rodiče dodnes neznají rozsudek. Všechno "Taj-dův".

Leč všechno se v dobré nakonec obrátí. Jak říkáme my, zkušený muklové - zavřít nás mohou, pustit nás musí. A vy, kteří milujete dobrodružství a napětí, jed'te směle. Ruská ruleta, to je bubínkový revolver s jednou patronou. Pravděpodobnost, že zrovna vás by zasáhla vražedná střela je jedna ku pěti.

Vedle dráždivého rizika a lechtivého dobrodružství má cesta do bolševického ráje pro upravence ještě další kladnou stránku:

navěky vás vyléčí z nostalgické emigrantské choroby, odborně nazývané "heimweh". Jed'te a přesvědčíte se sami!

Pro každého emigranta se zastavily hodinky ve chvíli odchodu ze staré vlasti. Milosrdná paměť uchovala ve vzpomínkách jen ty krásné zážitky z minula. Jako když vám zemře někdo blízký. Když přebolí smutek, zůstanou vám v paměti jen hezké vzpomínky - třeba na tatínka. A už ani nevzdechnete, že jste tuatam slízlí pár nezasloužených pohlavků. Odstupem času si tatínka ve svých představách glorifikujete. Stejně je to se starou vlastí. Ve vašich vzpomínkách zůstali přátelé jako něco neopakovatelného. Vybavuje se vám město v němž jste se narodili a které milujete, se všemi podrobnostmi - romantické průjezdy, kaštan v parku, pod nímž jste políbili tu křapatou Alenku, která měla pas jako vosička, vinárna, kde přiovilý pianista preludoval Glen Millera anebo později redutu, kde Šlitr se Suchým rozdávali po babičce klokočí a potmě strach.

Jed'te tam a zjistíte, že průjezd je zastavěn, křapatá Alenka má kolem pasu 105 cm, tam kde stál kaštan, je rozbahněná cesta k sídlišti, z vinárny udělali agitační středisko Svazu přátelství už nevíme koho ke komu a v redutě vystavují Dederoni sebrané spisy Karlíka Marxů, opatřené předmluvou odrostlého svazáka Honeckera.

Jed'te tam. Ale na nic se neptejte. Kdo se moc ptá, moc se dozví. A stává se zatraceně podezřelým. A navíc uvrhne do nebezpečí toho, po kom se ptá. Jed'te tam, ale nehledejte minulost. Jen se dívejte! A až se dost nadíváte, až zjistíte, že se spoustou starých přátel si najednou nemáte o čem povídat, že smutek je převládající pocit, pak popadněte klobouk a vrat'te se do domů - domů do Curychu, do Kolína nad Rýnem, do Chicaga. Pokud jste prošli sitem ruské rulety a nezavřeli vás.

A když vás zavrou a odsoudí třeba pro vyzvědačství, neztrácejte naději a zazpívejte si optimistickou častušku: "Ted' už máme, co jsme chtěli!"

Pravda o čs. hospodárstve

Zdraženie sa dotkne hlavne obyvateľ'stva. Čakajú sa vyššie ceny všetkých druhov palív, benzínu, jazdného i stavebného materiálu. Zdraženie sa dotkne aj celého radu ďalších produktov, ktoré Československo bude potrebovať ako náhradu za svoje tradičné výrobky vývozu - predovšetkým pôjde o hutnícké výrobky, kovový sortiment s vysokou kilogramovou váhou a výrobky z ropy s malým podielom ľudskej práce.

Ďalšie zdraženie benzínu v roku 1982 bude mať za následok menší záujem o nákup nových osobných aut. Predpokladá sa preto tiež pokles výroby v najväčšej automobilke v Mladej Boleslavi a to zhruba asi o 15 tisíc aut.

Zdraženie palív zasiahne citeľne do rozpočtu rodín sociálne najslabších, napríklad dôchodcov, osamotených matiek s malými deťmi a pod. Kalkuluje sa s určitým zvýšením dochôdov, prípadne s určitou jednorázovou sociálnou výpomocou, ktorá však nenahradí časť celkového rozdielu. Obmedzenie výroby sa bude týkať predovšetkým energetického hospodárstva. Okrem

zastavenia prevádzky v elektrárni Vojany II budú zastavené ďalšie bloky spaľujúce pol'ské čierne uhlie v Demarovicciach. Po zastavení dodávok elektriny z Rumunska v Československu klesne mobilizačný výkon. V dôsledku toho bude i spozdenie na stavbách nových elektrární Prunerov II, ktorú stavajú Poliaci, a všetkých troch stavieb jadrových elektrární (Jaslovské Bohunice, Dukovany a Mochovce). Do toho zasahuje čím ďalej tým vážnejšie spolupráca s Maďarskom (obmedzenie dovozu maďarských brikiet), odreknutie účasti na stavbe veľkej vodnej elektrárne na Dunaji). Nekvalitné hnedé uhlie, ktoré má Československo k dispozícii z vlastných zdrojov, znižuje účinnosť spaľovania kotlov, ktoré boli postavené na lepšie palivo. Napriek tomu, že má byť v roku 1982 uvedené do prevádzky 3960 MW inštalovaného výkonu nových elektrární, dosiahne výroba elektriny len 73.6 mld kWh, čo je približne rovnaké množstvo ako tohoto roku (1981). Okrem toho je naše hnedé uhlie veľmi sírnaté a tak pre Československo vyrastá veľká ekologická hrozba v podobe kysličníku siričitého (SO₂). Žiadne odlučovače na tento plyn u nás nie sú a fluidné spaľovanie zostáva stále u prototypov.

V roku 1982 bude drasticky obmedzená doprava, predovšetkým automobilová a autobusová. Bude sa to týkať obyvateľov i podnikov, ktoré musia znížiť svoju dopravu o 25-30 percent. Železnice ťažko zvládnu taký veľký nápor, preto sa obmedzí hromadná doprava osôb v prospech prepravy nákladov. O viac ako 50 percent klesne počet vypravených autobusov, zmiznú vnútroštátne letecké linky. V tejto súvislosti sa tiež ráta s poklesom záujmu o cestovný ruch.

Obmedzenie so všetkými dôsledkami sa bude týkať aj stavbebného materiálu. Nižšia výroba slienu, cementu a asfaltu zastaví alebo na niekoľko rokov odsunie stavbu diaľnic, vodných diel, vybraných objektov, občianskej výstavby a predovšetkým nových bytov, napriek tomu, že bytový problém je stále veľmi akútny.

Niektoré priemyslové odvetvia budú úplne ochromené a chystá sa i zastavenie výroby v niektorých podnikoch. Týka sa to predovšetkým časti chemického priemyslu, zameraného na priame spracovanie ropy; a potom sa to týka zčističky energetiky, stavebníctva a dopravy. Zasiachnutú bude i nevýrobná sféra. Tým sa ocitnú bez práce tisíce ľudí (len v administratíve to bude 60-70 tisíc ľudí). Mnohí prejdú do iných zamestnaní, ale na ministerstve práce a sociálnej starostlivosti sa začína hovoriť o akejsi forme socialistickej nezamestnanosti. V prvej fáze sa celá vec bude riešiť tým, že sa zaplnia miesta permanentne uprázdnená. Zároveň sa obmedzí zamestnanie dôchodcov. O tom sa už pripravujú príslušné zákony. Čo sa týka starých ľudí, odbúra sa terajšie prílepšenie z ich pracovného nasadenia po odchode do dôchodku. Má sa však zvýšiť ich renta (v priemere o 200 až 300 korún mesačne), a to predovšetkým u dôchodcov s dôchodkom na hranici existenčného minima. Má sa tak stať aj preto, že ceny životných potrieb v roku 1982 sa zvýšia, najmä ceny paliva a potravín.

O aké pojde štruktúrne zmeny? Zmeny zasiahnu hlavne vývoz a dovoz. U vývozu sa to bude vzťahovať na produkty hutníckej výroby (hutnícka výroba klesne o 1.3 mil ton), ďalej na chemické polotovary a výrobky z ropy, potom doterajší vývoz palív a sortimentu s nízkou kilogramovou cenou. Obmedzený bude dovoz železných rúd zo Západu. Pripravujú sa rozsiahle opatrenia proti dovozu a to aj preto, že vláda má chorobný strach zo zadlženia (prípád Pol'ska).

Plánované zmeny zhoršia podmienky pre obchodné vzťahy voči Západu i Východu. Závislosť na Moskve vzrastie, ak vôbec o nejakej miere nezávislosti ešte možno hovoriť.

V dosledku plánovaných zmien a obmedzenia výroby - ráta sa s tým, že národný dôchodok v roku 1982 vzrastie len o 0.5

percent, čo je od skončenia druhej svetovej vojny najmenší prírastok. Pritom znova použiteľná časť spoločenského produktu klesne, čo sa jasne prejavuje na znížení životnej úrovne. Treba znovu pripomenúť, že sa chystá celkové zvýšenie cien a to aj základných životných potrieb - potravín, najmä mäsa. A nebudú to len nejaké kozmetické úpravy cien. lebo v niektorých prípadoch pôjde o zvýšenie aj o viac ako 100 percent pôvodnej ceny. O tom všetkom sa síce na dvoch posledných zasadaniach ÚV KSČ hovorilo, ale len v názkoch, aby ľudia si neuvedomili, čo ich čaká a nezačali reptat' už teraz. Ale frázou, že ide "o zachovanie a skvalitnenie životnej úrovne", alebo že "na konci každého nášho počínania je človek, jeho potreby", sa už nič nezakryje. (NAŠE SNAHY)

Prof. H. Gordon Skilling

Profesor Skilling pôsobí nyní jako profesor politických věd na University of Toronto; je všeobecně uznávaný jako nejlepší kanadský odborník v oboru komunistického politického systému sovětského bloku. Přinášíme několik výňatků ze životopisné studie, kterou o prof. Skillingovi napsal v Západním Německu Dr. Vilém Prečan.

Dr. Prečan píše: "Na okamžik si lze představit, co všechno by nezbytně muselo patřit k oslavě Skillingova jubilea v Československu, kdyby to tamější poměry dovolovaly: kniha vzpomínek na setkání se Skillingem z péra jeho českých a slovenských přátel a kolegů; sborník odborných studií vydaný na jeho počest; pamětní medaile Akademie věd a čestný doktorát Karlovy university . . . to by byly minimální projevy úcty vůči člověku, který tak podstatně přispěl k tomu, aby ostatní svět byl s to rozumět nedávným a dnešním československým dějům.

V dnešním Československu patří Skillingova kniha k pokladům zakázané literatury a je zabavována při domovních prohlídkách. Jeden výtisk jeho knihy o "přerušené revoluci", která nechybí v žádné odborné společenskovědné knihovně na celém světě, byl v létě 1980 "odsouzen" Městským soudem v Bratislavě ke zničení . . . "nakol'ko ide o bezcennú vec" . . . výstavní kousek z kabinetu kuriozit světových dějin vědy.

Tajní policisté dnešního Československa zadrželi Skillinga 18. října 1878 při výjezdu ze země na slovensko-rakouských hranicích, důkladně ho prohledali, zabavili mu všechny písemnosti, jež měl u sebe, a v bratislavské centrále státní bezpečnosti ho podrobili mnohahodinovému výslechu, spojenému s četnými vyhrůžkami, aniž se směl spojit s kanadským velvyslanectvím, aniž se vůbec dověděl jména těch, kdo ho vyslýchali a sepisovali s ním protokol.

H. Gordon Skilling, Kanad'an, se skotskými předky, se narodil roku 1912 v Torontu, v Kanadě, kde také absolvoval základní universitní studia v oboru politické a hospodářské vědy. Oba tyto obory studoval pak další dvě léta na universitě v Oxfordu. Poté vstoupil na Školu slovanských a východoevropských studií University of London, kde získal přípravu k doktorátu z moderních evropských dějin.

Probuzený zájem o střední Evropu, kterou opakovaně navštívil již jako oxfordský student a mimořádně aktuální dobový problém národnostních menšin, vedly mladého Skillinga k tomu, že přijal návrh prof. R. W. Setona-Watsona a zvolil si za téma doktorské disertace česko-německé vztahy v Rakousku-Uhersku v letech 1879-1893.

Po prvé přichází Skilling do Československa v létě 1937, aby se zdokonalil v češtině a připravil se na pozdější intenzivní pramenné studium k doktorské práci. Již při tomto prvním, několikaměsíčním pobytu v zemi, se mu nezapomenutelně vryly do paměti některé události, jichž byl bezprostředním svědkem: tak na př. ohlas úmrtí a pohřeb T. G. Masaryka v září 1937, o nichž si uchoval i podrobné záznamy.

V Praze se tehdy i oženil: 16. října 1937 uzavřel na Staroměstské radnici sňatek se svou americkou snoubenkou Sally, s níž se seznámil v Londýně.

V květnu 1938 přijíždí Skilling do Prahy po druhé; zde ho zastihuje Mnichov, 15. březen 1939, prvních několik měsíců německé okupace Čech a Moravy. Trávil sice celé dny v knihovnách a archívech, současně dramatické události však vnímal velmi intenzivně. K tomu přispěla bezpochyby i okolnost, že celou dobu, až do odchodu ze země v červnu - červenci 1939, souběžně se studiem byl angažován v pražském rozhlase. Jako spolupracovník pražského Radiojournalu vysílal - do začátku října 1938 večer co večer až do půlnoci, později jednou týdně, většinou o sobotách - denní zpravodajství o Československu v krátkovlnném vysílání určeném pro Severní Ameriku.

Na jaře 1939 se Skillingovi aktivně podíleli na organizování odchodu z okupované země řady osob, ohrožených nacisty. Do Londýna se Skilling vrátil v létě 1939, a to přes Vídeň, kde zůstal asi měsíc.

Udělení doktorátu z evropských dějin se vzhledem k válečným podmínkám v Anglii protáhlo do léta 1940. Od října 1939 do srpna 1940 Skilling pracoval v BBC, zejména v monitorovací službě, která nepřetržitě sledovala domácí vysílání německých rozhlasových stanic, aby včas zaznamenala jakýkoliv náznak, že hrozba vojenské invaze na britské ostrovy je aktuální.

Po udělení doktorátu londýnské university se Skilling vrátil do Kanady a začal dráhu vysokoškolského učitele, již zůstal věrný dalších 41 let. V tomto povolání dokázal spojit obojí roviny - činnost přednáškovou, pedagogickou a organizátorskou, a práci badatelskou a publikační. V roce 1947 - když bylo Skillingovi 35 let - odešel z Kanady na 12 let do Spojených států, kde přijal místo profesora na Dartmouth College v Hanoveru (New Hampshire). Získal také možnost dodatečného odborného studia v Ruském institutu Columbijské university v New Yorku a definitivně se specializoval na problematiku politického systému v Sovětském svazu a v zemích jeho satelitů.

V roce 1959 dostal nabídku, aby se vrátil do Kanady na University of Toronto, kde bylo, pod jeho jménem, zřízeno Středisko pro ruská a východoevropská studia. V letech 1961-1962 podnikl studijní cesty do všech evropských států v sovětském bloku (kromě Albánie) a po návratu do Kanady se opět ujal funkce ředitele zmíněného střediska. Své poznatky zaznamenal ve dvou knihách: první z nich - Komunismus národní a mezinárodní - s podtitulem "Východní Evropa po Stalinovi", byla souborem statí a článků, které napsal bezprostředně po návratu z evropské cesty. Druhou, následující knihou, nazvanou "Státní systém v komunistické východní Evropě", Skilling učinil významný krok na do té doby neprozkoumaný terén srovnávacích studií politického systému t.zv. sovětských satelitů. V obou knihách, jakož i v řadě článků v odborných časopisech a v mnoha přednáškách na vědeckých konferencích, Skilling předložil detailně fundované argumenty a závěry o tom, jak historická tradice a politická kultura dané země (či národa) ovlivnily "cestu" jednotlivých zemí k socialismu, zejména v období po Stalinově smrti.

Kolem roku 1970 byl Skilling už plně zaujat rozsáhlým, detailním výzkumem československého vývoje v 60. letech. Československá tematika však zaujímala ve Skillingově vědeckém díle stále větší místo do konce 50. let. O tom svědčí počet publikací věnovaných tomuto předmětu. Skilling také strávil v r. 1948 tři měsíce v Praze na studijní cestě a pak znovu navštívil Československo v r. 1950. Od r. 1968 je Československo trvale v popředí Skillingovy badatelské práce. Zemi samotnou navštívil v tomto roce dvakrát; v květnu-červnu, na vrcholu "Pražského jara" a pak znovu po invazi, na podzim.

Již před vojenskou intervencí měl vypracovaný projekt o skupinovém konfliktu v Československu. Ve dnech krize, zpráva o níž ho zastihla na vědecké konferenci v Kalifornii, se rozhodl původní koncepci rozšířit. Jak to později sám formuloval, zaměřil se na přípravu empiricky koncipované studie o událostech roku 1968 v Československu, jež by byla založena za systematickým studiu všech dosažitelných pramenů. Tato "ucelenější" studie - jak později Skilling sám napsal - vyšla tiskem v r. 1976 pod názvem "Československá přerušovaná revoluce" na universitě v Princeton v New Jersey. Přerušovaná revoluce zůstane natrvalo základním dílem, jež nemůže obejít nikdo, kdo se chce zabývat kterýmkoliv dílčím aspektem dějin společenského pohybu v Československu 60. let, historií pokusu o reformu jeho politického systému, i ztroskotáním tohoto pokusu.

V době, kdy Skilling dokončoval Přerušovanou revoluci, sledoval velmi intenzivně mezinárodní proces détente, a to jak z hlediska celého rozsahu agendy mezinárodních jednání vedoucích k podepsání Závěrečného aktu v Helsinkách, tak ze zorného úhlu konfrontace této agendy a helsinských závazků se situací ve východní Evropě. Své poznatky zveřejnil v článku "Československo a Helsinky" (Canadian Slavonic Papers, září, 1976). V článku Skilling načrtává velmi přesně temný obraz pookupačního normalizovaného Československa, analyzuje hluboký rozpor mezi situací v zemi a jejím mezinárodním postavením a mezi principy Závěrečného aktu.

Po návštěvě Československa v létě 1977, za které se setkal - jak Skilling sám píše - s mnoha Chartisty a seznámil se v plném rozsahu se samizdatovou produkcí, rozhodl se co nejdříve napsat knihu o Chartě 77. Tato, v pořadí sedmá Skillingova kniha, vyšla v době konání konference v Madridu, a zahrnuje celá čtyři první léta zápasu Charty 77. Kniha "Charta 77 a lidská práva v Československu" snad nejvíce ze všech jeho děl odpovídá těm charakteristickým rysům, pro které jeden recenzent označil Skillingovo literární dílo za modelový příklad vědecké práce. Je to druhý Skillingův monumentální příspěvek k nejnovějším dějinám Československa, tentokrát druhé poloviny sedmdesátých let; je to práce věnovaná v první řadě onomu "druhému Československu, neadaptovanému a nerezignovavšímu, které spoluvytvářelo a spoluvytváří naději, že tato země nezůstane skvrnou hanby na mapě současné Evropy . . ." Potud Dr. Prečan.

K výše uvedenému bychom chtěli dodat, že profesor Skilling se také aktivně účastnil příprav na konferenci o Evropské bezpečnosti a spolupráci v Bělehradě a v Madridu. Jako odborník na československé záležitosti vypovídal před Helsinskou komisí ve Washingtoně a byl zván na porady americkým State Departmentem. My, kteří ho známe osobně, jsme mu nesmírně vděční za jeho upřímný zájem o osud Československa, které zveřejnil v historických pracích dalekosáhlého významu. Češi a Slováci ve svobodném světě by mohli své uznání profesorovi Skillingovi projevit předsevzetím, že jeho knihy o Československu nebudou chybět v žádné české nebo slovenské domácnosti.

-afa-

In Memoriam:

- K uctění památky významného českého cestovatele E. St.
Vráze - u příležitosti 50. výročí jeho úmrtí,
věnuje Hermína Ondrušová s rodinou \$50.00
- In memoriam Josefa Šourka, vzácného přítele a vlastence,
který zemřel 13. března 1982 v New Yorku,
věnuje rodina Johna Šrámk, MI \$50.00

Čtenáři, prosím, porad'te! Jsem na rozpacích

Právě mě volal přítel Škutina z Curychu a informoval mě, že se doma opět zatýká a že mezi posledními oběťmi utahovaného šroubu je dr. Jiří Hájek (bývalý velvyslanec, Dubčekův ministr zahraničí a chartista), novinář Karel Kyncl a šest jiných, jejichž jména v tom okamžiku nebyla dosud známa. Bylo to v souvislosti se zatčením dvou Francouzů, kteří jim přivezli nějaké dopisy (a snad podpory) z Paříže.

V zájmu věci a s povinností novináře z povolání jsem zprávu ihned umístil v anglických novinách a pak jsem našel chvíli k rozjímání. Přiznám se, že mne především s pomyslením na zatčeného dr. Hájka napadla řada kacířských myšlenek. Nebyl to on, marxistický ideolog Fierlingerovy sociální demokracie, který se zasloužil o splynutí této strany se svými dnešními žalárníky? Tak tedy opět jednou revoluce požívá svoje vlastní děti, i když to i potvrzuje pravdivost rčení, že Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

Proud mých myšlenek byl přerušen jaksí v opačném směru: mám právo takto uvažovat, když se kolem zatčeného rozvíjí nová osobní tragédie? Nevyřizují si snad v těchto myšlenkách nějaké osobní účty? Opravdu jsem se přistihl! Nerad bych komukoliv křivdil a tak je třeba, abych tento útok upřesnil. Otevírám proto knihu vzpomínek Josefa Frolíka, bývalého diplomata (v zájmu imunity), který byl plně ve službách čs. zpravodajské sítě. V té knize na stránce 67 píše:

V roce 1967 londýnský velvyslanec, prof. dr. Jiří Hájek, byl na návštěvě v Praze a na náměstí Republiky se střetl s mužem, který mu připomínal někoho z Londýna (t.j. moji maličkost). Dr. Hájek nemařil čas a zavolal šéfa protibritské zpravodajské sekce, pplk. Vlastimila Kroupu, a informoval ho o svém objevu. Kroupa informoval šéfa zpravodajských služeb a ten obratem zpravil ministra vnitra Baráka. Barák nařídil pohotovost "britské sekce", pohraničních přechodů do Rakouska a federálního Německa a pohraničních stráží. Pražské hlídky Stráže bezpečnosti byly posíleny a fotografie hledaného byly rozeslány prakticky všem odborům bezpečnostní služby. Hledaný však jako by zmizel s povrchu zemského. Ačkoliv nikdo nepochyboval o Hájkově informaci - píše Frolík - poručík zpravodajské služby, Antonín Svoboda, který věděl něco o špatném zraku dr. Hájka, poslal do Londýna šifrovaný telegram s dotazem, aby se tamní orgány podívaly, co dělá Josten. Došla odpověď' zněla: "Sedí jako obvykle na Holland Street a po celou tu dobu se nevzdálil z Londýna."

Tak si, laskavý čtenáři, představ, že já jsem se mohl vlastně dostat do pražské šatlavy - díky dr. Hájkovi - před touto dnešní obětí domácího pronásledování.

Já jsem ovšem na rozpacích i z mnoha jiných důvodů, ne nepodobných tomu, který nám vylíčil Josef Frolík. Když jsem se po únorovém puči pokusil evakuovat z Prahy svou anglickou manželku a žádal pro ni od jistého dr. Brože výjezdní doložku, ten jí jako odpověď' zkonfiskoval pas. To bylo ráno 11. března 1948 (den po smrti mého šéfa Jana Masaryka). Neztratili jsme nervy a žena byla téhož dne večer v Londýně - bez pasu. Vtip tohoto případu je v tom, že pan dr. Brož je dnes také v Londýně, jako posrpnový uprchlík, a - pokud vím - je nebo byl zaměstnán ve velké bance s platem, o jakém se málokdo z nás i jen snilo.

Mezi těmi posrpnovými jsou lidé různých osudů. Tak např. namátkou bych mohl jmenovat někdejšího kolegu z ministerstva zahr. věcí dr. Eduarda Goldstuckera, diplomata a velvyslance v Israeli, který se dal vlákat do Prahy na cestě za novým úřadem ve Stockholmu - a oseděl si tu jako odraz slánštiny řadu let. Pak byl propuštěn, rehabilitován (či tak nějak), byl germanistou na universitě, bojoval za uznání Franze Kafky, a když se dostal do role předsedy Svazu spisovatelů, zakázal na památném

sjezdu r. 1967 (když se prothrla mračna stalinismu) čtení Solženicynova poselství. Spisovatelé v exilu poslali tehdá sjezdu telegram, aby se spisovatelé zasadili za propuštění dvou vězněných pismáků: Beneše a Zámečnicka. Dr. Goldstucker to odmítl slovy: "Ti v exilu nemají právo strkat nos do našich vnitřních záležitostí." On si to sám k srdci nevzal a jako emigrant se dodnes zajímá nejen o to, co se děje doma, ale učí své studenty na anglické universitě, jak mají chápat demokracii v literatuře.

A takových smutných posrpnových hrdinů je bohužel v exilu více. Byl to např. dr. Evžen Loebel, kterému jsem na tiskové konferenci v Londýně připomněl jeho chování za puče v roce 1948, když jako předseda akčního výboru vyházal nekomunisty z ministerstva obchodu a zakázal ministru Ripkovi vstup do jeho vlastní kanceláře . . . Na jiné, poměrně nedávné tiskové konferenci jsem slyšel dr. Zdeňka Mlynáře mluvit o lidských právech a prohlásit: "Já jsem zůstal komunistou a marxistou, protože pro dnešní situaci není jiné řešení."

Čtenáři, porad'te, má člověk takové pravdy svěřovat papíru?

JOSEF JOSTEN (Londýn)

Proč dosud ne s komunisty?

Článek J. Jostena, který zažil komunistickou vládu pouze několik měsíců, dosti plasticky vyjadřuje pocity těch, kteří v ČSR museli žít delší dobu za tohoto systému.

Těm, kteří byli "vyakčnění" ze škol, povolání a dokonce ze svých domovů, je těžko zasednout za jeden stůl s různými komunistickými "mučedníky", kteří se těchto akcí aktivně zúčastňovali a byli později za to odměněni posicemi a privilegii, které civilisované společnosti již neznají.

"Kdo nezkusil, nevěří" a kdo nezažil, nepochopí, že "mučedníky" se stali pouze nedoplněním, že se v roce 1968 obrátili jen proto, aby se udrželi u svých korýtek a koryt. Značná část těch bývalých prominentů dnes učí mládež ve svobodném světě tu jedinou, pravou a samospasitelnou marxistickou víru a kritizuje ty, co dnes z milosti Kremlo vládnou jen proto, že se odchylojí od víry pravé.

Kdyby však "matička strana" odpustila, a to nelze zcela vyloučit, vrátili by se ochotně do její náruče a využili svých vědomostí, zkušeností a styků pro dokonalejší podvracení svobodného světa a k denunciaci těch, kteří jim ve své dobrotě či naivitě zde a odsud pomáhali.

Nevěříte? Jen si vzpoměňte na ty "hodné" komunisty vedené Václavem Kopeckým, kteří neodešli za války do Moskvy, ale do Londýna, jak se potom chovali po roce 1945 a zvláště po roce 1947. Kolik ti měli životů na svědomí! A mimochodem, ten titul je vypůjčen z úvodníku v Přítomnosti, který napsal A.D. 1936 Ferdinand Peroutka.

-rn-

Kronika exilu

Obyčejně vzpomínáme na neblahý 25. únor r. 1948, kdy komunisté uchwátili v ČSR moc a tím drasticky změnili politický, kulturní i hospodářský život celého národa. Jako důsledek tohoto násilí tisíce občanů uprchlo z republiky do zahraničí, aby:

1. vydali svědectví o zločinnosti komunistického režimu a tak varovali svět před rudým nebezpečím;
2. aby spolupracovali za obnovu svobody a demokracie ve své vlasti.

A tehdy každý uprchlík věřil v brzký návrat. Dnes je tomu už 34 let a stále jsme ještě exulanti. Hodně věcí se však změnilo. I když komunističtí diktátoři sami nevěří v marxismus, potřebují a násilně udržují, neboť jen jeho pomocí se mohou udržet a dále rozvracet demokratické systémy svobodných národů.

Státníci všech světových demokracií poznávají, že komunistická agrese je nejvážnější problém mezinárodní politiky.

Morální i hospodářský krach komunismu je patrný. I Brežněv "doznal", že se po 65 letech nepodařilo SSSR vyřešit hospodářské problémy - stále závisí na pomoci "kapitalistického" Západu. Je tragické, že Západ zachraňuje rudé režimy před úplným hospodářským bankrotem dodávkami technických potřeb pro průmysl a dodávkami potravin pomáhá žít jejich vyhladovělé obyvatelstvo. (Nevídneme to na Polsku?)

A co exulanti?

Mnozí ztratili o vlast zájem a své zájmy řídí jenom k posílení vlastního postavení.

Díky Bohu, je stále ještě dost těch, kteří nezapomněli, proč z domova odešli, jsou aktivní v krajaňských i exilových organizacích i ve veřejném životě země ve které žijí.

Australské HLASY přinesly (z pera J. Nermutě) krátké "zpytování" svědomí:

1. Předplácíte si a čtete alespoň jednu krajaňskou noviny?
2. Pomáháte hmotně, radou či povzbuzením stále nově přicházejícím uprchlíkům před komunismem?
3. Intervenujete osobně nebo dopisem u vašich parlamentních zástupců a informujete je o zločinnosti a lžích komunistických diktátorů?
4. Píšete dopisy do australského, amerického či britského tisku? I když nebudou často uveřejněny - jsou určité čteny v redakcích!
5. Přesvědčujete své sousedy, přátele, spoluzaměstnance o zvrhlosti a nesmyslnosti komunismu? (Londýnské Listy)

Upozornění krajaňům pronásledovaných nacisty

Podle oficiálního oznámení z Bonnu, vláda Německé spolkové republiky uvolnila částku 100 milionů západoněmeckých marek pro nežidovské oběti nacistické persekuce. Tento, tak zvaný Hardship Fund je založen na obdobných podmínkách jako před rokem založený Hardship Fund pro židovské oběti nacistické okupace.

Z uvolněných 100 milionů marek, 80 procent je určeno na kompenzaci za zabavený majetek, zbytek na utrpených škodách na zdraví. Maximální náhrada v jednotlivých případech je 5,000 marek.

Žádosti o náhradu škody posílejte na adresu: Regierungspraesident Koeln, Zueghausstrasse 4-8, D-500 Koeln 1, Western Germany.

Upozorněte laskavě na toto oznámení své známé, kterých by se to mohlo týkat. Ing. HT.

Škutinův Werich potřeti

Již třetího vydání v jediném roce dosáhla kniha Vladimíra Škutiny "Tak jsem tady s tím vápnem, pane Werichu", která vyšla v dubnu 1981 v curyšské edici Magazínu a byla jak v anketě rozhlasové stanice Svobodná Evropa, tak i literárně kritického časopisu Obrys vyhlášena za nejuspěšnější knihu roku. Škutinova kniha o Werichově humoru, o lidech, které Jan Werich znal a potkával, i o těch, kterým se vyhýbal, "Tak už jsem tady s tím vápnem, pane Werichu" získala mimořádný ohlas nejen v exilu, ale překvapivě i v Československu, jak o tom píše básník Jaroslav Seifert anebo profesor Václav Černý.

V druhém vydání Škutinových "5 podob humoru a napětí", z nichž zvláště "Máš na hlavě zahrádku, řekli moji rozkošní spolužáci" je čtena nadšeně mladou generací, stejně jako pamětníky studentských recesí jako byl Jiří Voskovec, který ve svém posledním dopise napsal, že už se dlouho tak nechechtal jako při četbě Škutinovy knížky.

K šedesátinám Zdeňka Slavíka

Je neuvěřitelné, že Zdeněk Slavík je už šedesátiletý.

Jak je to vlastně dlouho, co na veřejných projevech v naší vlasti jako přední funkcionář mládeže burcoval lidi a varoval před komunistickým nebezpečím?

Narodil se 30. dubna 1922 v jihočeském historickém Táboře. A je na to hrdý, snad pro ty tvrdé, jihočeské hlavy. Maturoval na reálném gymnasiu v Praze a po květnu 1945 vstoupil na vysokou školu politickou a žurnalistickou.

Zdeněk Slavík byl vždycky demokrat, se silným smyslem pro sociální spravedlnost. Jako příslušník mladé české inteligence dostal se do konfliktu s nacistickým okupantem, byl pronásledován a vězněn.

Do veřejného života vstoupil velmi mlád. Doba dala příležitost jeho energii a nadšení pro národní věc. Prošel samosprávnými funkcemi na pražské radnici a pracoval v aparátě národně socialistické strany. Jako krajaňský tiskový referent mládeže dal průchod své velké lásce - žurnalistice.

Únorový komunistický puč v roce 1948 ukončil jeho naděje. Byl mezi prvními zatčenými na Mladoboleslavsku. Po několika-měsíčním věznění dostal se na svobodu a ihned se zapojil do domácího odboje proti bolševismu.

V roce 1950 byl znovu zatčen, obviněn z ilegálního vedení mládeže a odsouzen komunistickým státním soudem v Praze k doživotnímu těžkému žaláři.

Sedmnáct let čekal na svoji příležitost a v jarních měsících roku 1967 se konečně dostal do exilu. Zvolil Kanadu jako svůj dočasný domov, aby zde pokračoval v práci pro lepší zítřek svého národa, burcoval svědomí tohoto kontinentu ve prospěch naší vlasti. Prošel v exilu různými funkcemi v našich exilových a krajaňských organizacích, mluví na veřejných projevech v kanadských a amerických městech i na rozhlase. Spoluzakládal v exilu Organizaci bývalých politických vězňů komunistického režimu a stal se v Kanadě jejím prvním předsedou. Je členem Rady svobodného Československa.

Zdeněk Slavík v den svých šedesátin může být hrdý na svůj život. Náš dík a pozdrav v tento den nepatří jen jeho práci, ale také jeho ženě Drahomíře, české vlastence, která má tolik porozumění pro jeho úsilí. ZP

Z OBLASTÍ A ODBOČEK

Z činnosti Krajaňského výboru v Clevelandu

Naše schůze 2. dubna 1982, konaná v České národní síni byla hojně navštívena. Řídil ji náš nový předseda dr. Miroslav Poseděl, který během jednání seznámil členy a přítomné s plány na další činnost Krajaňského výboru. Hostem na schůzi byl p. František Švehla, vydavatel Amerických Listů a Nového Světa. Po jednatecké zprávě tajemníka br. Přemka Kociána schůze jednala o potřebě zachování českých novin místně zaměřených v zájmu našich spolků a českého života v Clevelandu.

Úvodem promluvil br. Václav Hesoun o historii českých novin v Clevelandu od r. 1871 až po dnešní dobu. Pan František Švehla seznámil přítomné s problémy, jež se dnes při vydávání českých novin v Americe vyskytují. Rozpředla se o tom živá a užitečná debata. Záležitost Nového Světa, clevelandského týdeníku, bude projednávána ještě tiskovou komisí Krajaňského výboru v příštích týdnech. -un.

Oblastní výbor, Chicago

Výroční schůze Oblastního výboru, Chicago, ČSNRA, konala se v neděli 4. dubna 1982 v budově Land of Lincoln v Berwynu za velmi dobré účasti delegátů odboček ČSNRA a přidružených organizací. Zapisovatel br. Jakl přečetl velmi pečlivě připravený

zápis z minulé výroční schůze, který byl jednomyslně schválen. Následovaly zprávy o činnosti za uplynulé období jednotlivých funkcionářů, odboček a organizací. Po zprávě revisní komise bylo uděleno odstupujícímu výboru absolutorium a přikročeno k volbě nového výboru.

Novým předsedou byl zvolen br. Boris Kraupner, který je dlouholetým členem Rady, jeden ze spoluzakládajících členů 2. největší odbočky v chicagské oblasti "Štefánik", řadu let byl delegátem této odbočky do Oblastního výboru a v odstupujícím výboru zastával funkci III. místopředsedy.

Ostatní členové výboru byli zvoleni takto: I. místopředseda - Milada Ferjenčíková, II. místopředseda - Dr. Leo Rozbořil, III. místopředseda - Ing. Herman Tabák, I. tajemník - Jan Uhlíř, II. tajemník - Stanislav Brym, zapisovatel - Josef Jakl, pokladník - Václav Ženíšek, sociální referent - Stanislav Jančík, delegáti na sjezd - Rozina Nehasilová a Jan Uhlíř.

Nový předseda ujal se pak funkce, poděkoval odstupujícímu předsedovi br. Látovi za jeho obětavou práci v uplynulých dvou obdobích, a vyzval nově zvolený výbor k úzké spolupráci, protože jedině tak lze úspěšně zvládnout rozsáhlou činnost Oblastního výboru v nastávajícím údobí.

Příští schůze nově zvoleného Oblastního výboru byla stanovena na čtvrtek 29. dubna 1982 na 7.30 hod. večer, opět ve společenské místnosti Land of Lincoln.

Odbočka TGM, Los Angeles

Výroční členská schůze odbočky "T. G. Masaryk" v Los Angeles se konala 14. února v knihovně sokolovny za účasti 30 členů. Po zprávě odstupujícího předsedy Ing. J. Štrunce byl zvolen nový výbor v tomto složení: Ing. Boris Rajek - předseda, Dr. Ing. Jiří Breber a Jarmila Kracíková - místopředsedové, Miroslav Konvička - jednatel, Frank Zámyslický - pokladník, J. Kavková - zapisovatelka, Ant. Votruba - kulturní referent, F. Marlov, Rev. J. Popelka a P. Jenček - členové výboru. Ing. J. Pytlík, H. Hodková - revizoři účtů. Po volbě mluvil J. Breber o činnosti a úkolech ČSNRA a RSC. Po přestávce byl promítán čs. film "Anton Špelec - ostrostřelec", na který se přišlo podívat také mnoho nečlenů odbočky.

6. března pořádala odbočka v sokolovně večer u příležitosti 132. výročí narození TGM. Hlavním řečníkem byl Dr. Jiří Kašpárek, bývalý vyslanec Československé republiky v Moskvě. O méně známých momentech v životě TGM, které formovaly jeho filosofické a politické názory, promluvil J. Breber, který svoji přednášku doprovázel promítáním dokumentárních diapozitivů. Mezi účastníky večera byla i bývalá náčelnice Sokola sestra Marie Provazníková, kterou účastníci uvítali srdečným potleskem.

Po přestávce, v zábavné části programu, vyprávěl nestárnoucí komik Jára Kohout o malých pražských divadelních scénách před válkou a po ní. Vyprávění doprovázel 80 diapozitivů.

Zástupci odbočky, B. Rajek a J. Breber, se zúčastnili "Mass Rally", kterou pořádala polská exilová organizace Pomost, dne 13. března 1982 před Federální budovou. Mezi stovkou polských vlajek se objevily i dvě československé a nápis "Czech and Slovak Exile is with you, Polish Brothers!" Na manifestaci promluvil kongresman R. Dornan (R-Santa Monica) a zástupce odborů AFL-CIO. Demonstrace vyzývala k úplnému bojkotu Sovětského svazu jako odpovědi na stanné právo v Polsku, které již v té době trvalo 3 měsíce. V několika projevech byly kritizovány zapádoněmecké vlády za appeasement vůči SSSR a prezident Reagan za málo účinná gesta.

V sobotu 17. dubna pořádá odbočka v sokolovně filmový večer. Bude promítán čs. film "U snědeného krámu". Další český film "Valentin Dobrotivý" bude promítán v sobotu 8. května.

Další mezinárodní pocta Vladimíru Škutlnovi

Poměrně nedávný exulant, signatář Charty 77 a dnes jeden z nejpobulárnějších příslušníků čs. exilu, Vladimír ŠKUTINA, objevil se opět na mezinárodní scéně. V r. 1968 někdejší "presidentův vězeň" získal v Mexiku v rámci olympijské literární soutěže zlatou medaili za příspěvek nazvaný "Muž s pochodní". Nyní, po čtrnácti letech, z nichž řadu strávil v čs. vězeních, pak opět jako "vnitřní emigrant", t.j. jako občan druhého řádu a posléze, po intervenci švýcarské vlády, jako exulant v Curychu.

Nedávno, už po třetí navštívil Británii a to na pozvání Ross MacWhirterovy nadace, aby zde přijal výroční poctu za občanskou statečnost v odporu proti diktátorské tyranii.

Rámec události tvořilo "Páté výročí shromáždění Ross MacWhirterovy nadace" v prastaré cechovní síni kožešníků za účasti jednohotačtyřiceti britských a zahraničních osobností, mezi nimi členové obou sněmoven, představitelé církví, armády, tisku, průmyslu, předáků exilových kolonií a členů Britského výboru na obranu nespravedlivě stíhaných v čele s Norrisem MacWhirterem, bratrem irskými teroristy zavražděného Rosse. V této souvislosti je třeba připomenout, že Ross, spoluautor Světznámé Guinnessovy knihy rekordů, vypsál cenu 50.000 liber (\$100,000) na dopadení pumových útočníků. Za to byl před šesti léty zavražděn na prahu svého domova a nyní ceny statečným (peněžitá částka, Rossův bronzový reliéf a diplom) udržují před myslí a zraky světa památku tragicky zesnulého odpůrce násilí - jemuž sám podlehl.

Vladimír Škutina, jediný cizinec mezi šesti významnými, patron britského VONSu odpověděl za všechny slovy: "Jsem hrdý na tuto poctu, kterou přijímám jako uznání všem těm, kteří neztrátili hlavu v těžkých situacích. V mojí zemi je mnoho spisovatelů, novinářů, umělců a jiných tvořivých sil, které byly nejen umlčeny, ale jsou pronásledovány, vězněny a často i týrány. Jim patří dnes večer naše vzpomínky." (FCP-CDUP)

Z Winnipegu, Man.

Náš dlouholetý čtenář a přispívatel br. A. K. Wenzbauer nás upozornil na úmrtí krajana Franka Dojáčka, který byl znám nejen krajanské, ale i americké široké veřejnosti ve Winnipegu, kde se narodil a kde působil celý svůj život. Vystudoval na universitě v Minnesotě a pak vstoupil do obchodu svého otce Winnipeg Musical Supply. Byl činný v hudebních i obchodních kruzích, působil na ředitelském sboru Tabernacle Baptist Church, byl předsedou obchodní komory, čestným členem kanadské sociální pomoci Czechoslovak Benevolent Association, byl vyznamenán za svou službu v Cosmopolitan International, v zednářské loži čís. 114 atd. Krajané budou na něho věčně vzpomínat.

Platby odboček a oblastí ČSNRA na členských příspěvcích 1982:

Odbočka "Gama", IL	\$155.00
Odbočka "Gen. M. R. Štefánik", IL	135.00
Odbočka "Jan Kollár", IL	50.00
Odbočka Manhattan-Yorkville, NY	100.00
Odbočka "Gen. Ph.D. M. R. Štefánika", MI	87.50
Odbočka "Oregon", OR (za nové členy)	12.00

Na darech:

Oblast Michigan (z promítání filmu)	20.00
-------------------------------------	-------

Dary:

William E. Votruba, MI	25.00
Josef A. Faltus, GA	13.00
John W. Gološinec, IL	16.00
Lawrence Molnar, NY	18.00
Katherine Danko, CA	14.00

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED